Læringsverkstedet
IDRETTSBARNEHAGE

ÅRSPLAN 2017-2018

VESTSKRENTEN IDRETTSBARNEHAGE

Vi får verdens viktigste verdier til å vokse

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem (Barnehageloven, 2005, § 1 Formål). Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng.

Formål med barnehagens årsplan

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barnehagens pedagogiske arbeid skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen. Rammeplanen påpeker at årsplanen er et arbeidsredskap for personalet som skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser. Med utgangspunkt i rammeplanen skal barnehagens samarbeidsutvalg fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Årsplanens funksjon

Årsplanen skal synliggjøre hvordan barnehagen omsetter barnehagelov i praksis, og arbeider målrettet for å sikre det pedagogiske arbeidet.

Ifølge rammeplanen har planlegging av barnehagens innhold og pedagogiske arbeid flere funksjoner:

- Personalet får grunnlag til å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet
- Det gir kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen
- Synliggjør barnehagens fortolkning og realisering av rammeplanen
- Gir utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten

Barnehagens årsplan er også et viktig dokument for eier og myndighetenes oppfølging og tilsyn med barnehagen.

Innhold

Barnehagens samfunnsmandat **2**
Formål med barnehagens årsplan **2**
Årsplanens funksjon **2**
Velkommen til Læringsverkstedet Idrettsbarnehage **4**
Vår visjon 4
Våre verdier og løfter 5
Idrettsbarnehage`s målsetning 5
Om oss **7**
Nyttig å vite **8**
Fagområde kropp, bevegelse, mat og helse **9**
Danning gjennom omsorg, lek og læring **13**
Inkluderende fellesskap med plass til det enkelte barn **14**
Barns medvirkning **15**
Kulturelt mangfold **16**
Sosial kompetanse **17**
Språklig kompetanse **18**
Livsmestring og helse **19**
IKT (Digital praksis) i barnehagen **20**
Fagområder **20**
Overganger **25**
Matpakkemåltidet for Maximusene 26
Foreldresamarbeid **27**
Planlegging, dokumentasjon og vurdering **28**
Bakgrunnsdokumenter **29**
Kalender barnehageåret 2017/2018 ..... **30**

Velkommen til Læringsverkstedet Idrettsbarnehage

Læringsverkstedet er en privat barnehagekjede som eier og driver barnehager i store deler av Norge. I våre barnehager får barn et godt grunnlag for livslang læring – i kunnskap, vennskap, trygghet og glede. Vårt pedagogiske arbeid med barna bygger på lekende læring, samspill og mestring.

For mer informasjon om Læringsverkstedet og våre barnehager se vår hjemmeside: https://laringsverkstedet.no

Vår visjon

Vi ser på barna som verdens viktigste verdier og det mest verdifulle vi har. Barna er verdens framtid. Vår visjon peker framover og viser vei for alt av arbeid i Læringsverkstedet:

«VI FÅR VERDENS VIKTIGSTE VERDIER TIL Å VOKSE»

(Gjennom å være en barnehage det stråler av)

I våre barnehager arbeider vi for at alle barn skal få et best mulig grunnlag for videre utvikling, læring og et godt liv. Vi ønsker at barna skal vokse i kunnskap og mestring, i trygghet og empati.

Våre verdier og løfter

Læringsverkstedet har tydelige verdier som arbeidet i våre barnehager skal bygge på.

Vi skal være «Leken og ambisiøs». Vi byr på oss selv og har det moro. Samtidig har vi klare mål og kraft til å nå dem.

Vi skal være «Raus og tydelig». Vi har takhøyde og frihet samtidig som vi har rammer og retningslinjer som gjør det trygt å være raus i møte med barn og foreldre.

Vårt løfte til barna

Vi har ambisjoner på vegne av barna i vår barnehage. Vi legger til rette for at alle barn, uansett alder og utvikling, skal få det beste barnehagetilbudet vi kan gi. Vi lover og sier at «Jeg har hjerte for deg slik at du kan bli den beste utgaven av deg selv». Vi skal møte det enkelte barn med respekt, omsorg, åpenhet og raushet. Vår barnehage skal være et trygt og godt sted og en god arena for en fin barndom.

Vårt løfte til foreldre og foresatte

Vi skal skape en sosial arena for lek og læring som setter gode spor hos barn. Et av våre sentrale arbeidsområder er å formidle grunnleggende verdier og holdninger. Det arbeider vi aktivt med hver dag, blant annet med bruk av Hjerteprogrammet som er utviklet av Læringsverkstedet.

Vårt løftet til kommunen

Vi skal være en god lagspiller og skape et godt samarbeid med lokalsamfunnet for å gi barna varierte opplevelser og tilknytning til nærmiljøet. Et godt samarbeid med kommunen kan berike både barnehage og lokalmiljø og bidra til å gi barnehagen en lokal forankring.

Idrettsbarnehage`s målsetning

• Barna i Idrettsbarnehage skal oppleve bevegelsesglede og matglede i hverdagen.

• Idrettsbarnehage skal bidra til forbedret folkehelse.

Voksenrollen i Idrettsbarnehage

Barns trivsel – voksnes ansvar

Barnet i barnehagen trenger voksne som har et bevisst forhold til jobben sin. Vi sier at barns trivsel er voksnes ansvar. Det er vi som har ansvar for at hvert barn blir sett og hørt, og at de får en opplevelse av å være verdifulle. Solen viser de områdene alle voksne i våre barnehager må kjenne til og vite hvordan utføre i praksis.

Aktive voksne

For oss i idrettsbarnehagene betyr det å være en aktiv voksen at vi skal være tilstedeværende voksne – og være en **begeistringssmitter.**
Å være en aktiv og tilstedeværende voksne handler om at barna skal bli møtt der barna er, og vi skal være tilstede både fysisk og mentalt i samspill med barna. Dette kaller vi i Idrettsbarnehage å være en aktiv voksen. De voksne må derfor være tilstedeværende med hele kroppen, vi må være aktive voksne som er engasjert i det vi gjør.
Vi sier at kropp imiterer kropp. Dette betyr at de voksne skal være bevisste seg selv som rollemodeller, også kroppslig. Vi skal være begeistringssmittere både for barn, kollegaer og foresatte, og utsagnet «*Det hørtes gøy ut, det har jeg lyst til å være med på*», skal gjenkjenne oss.

Fagområde kropp, bevegelse, mat og helse i Idrettsbarnehage

Fagområde Kropp, bevegelse, mat og helse står sentralt i idrettsbarnehagene, og vi har som ambisjon å være ledende på dette området. Vi har valgt å sette oss mål om at barna i idrettsbarnehage skal oppleve bevegelsesglede og matglede hver dag i barnehagen. Det er ikke nok i seg selv at barn deltar i fysisk aktiv lek og får servert sunn mat, det krever at vi jobber med det på en slik måte at barna blir indre motivert, og får gode opplevelser innenfor fysisk aktivitet og kosthold.

Vi arbeider tverrfaglig med alle områder i rammeplanen, og ser muligheten for å bruke elementer fra idrett, lek og bevegelse inn i alle fagområder.

Pedagogisk idrett som metode

Pedagogisk idrett er en metode som baserer seg på at barn lærer og utvikler seg gjennom å bruke kroppen.

For å jobbe med Rammeplanens målsetninger, bruker vi pedagogisk idrett.

Pedagogisk idrett handler om at vi bruker idrett, lek og bevegelse for å jobbe mot våre mål.

Idrett, lek og bevegelse er elementer som overlapper hverandre, og som ikke skal ses isolert, vi skal bruke elementer fra alle tre boksene i våre aktiviteter

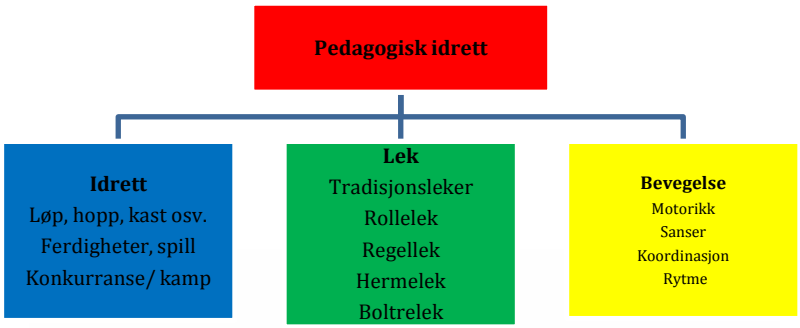

Om oss

Vestskrenten Idrettsbarnehage er lokalisert på Holmlia i Oslo. I 2017 driftes barnehagen i midlertidige lokaler, med tilknytning til Holmlia Klubbhus. Dette i påvente av at våre opprinnelige lokaler renoveres.

Barnehagen består av fire avdelinger, to småbarnsavdelinger og to storebarnsavdelinger.Vi har 66 barn og 14 ansatte, i tillegg til kokk og daglig leder.

I våre lokaler har hver avdeling sitt eget avdelingsrom. I tillegg benytter vi oss av allrommet i Holmlia klubbhus som vår "hall". Her legger vi til rette for fysisk-motorisk lek, hvor barna får utfordret seg både fysisk, psykisk, kognitivt og sosialt.
Det er våre idrettspedagoger som er ansvarlig for å lage øktplaner og forslag til aktiviteter med utgangspunkt i vår bevegelsessirkel. Alle ansatte er ansvarlige for gjennomføring av både øktplaner og aktiviteter.

Vårt konsept er bygget opp rundt en ukerytme med inne-ute-hall-tur og vi samarbeider derfor mye på tvers av avdelingene. Vi benytter oss av hverandres avdelinger, noe som gir barna mer plass til lek, samtidig som de møter andre lekemiljøer enn de har på egen avdeling.
Vårt mål er at alle ansatte i Vestskrenten Idrettsbarnehage skal kjenne alle barn og foreldre. På denne måten skaper vi trygghet for både små og store.

Vestskrenten Idrettsbarnehage er en barnehage med både språklig og kulturelt mangfold, både blant barn og ansatte. Dette ser vi på som en stor ressurs som vi kan dra nytte av og vi ser at barn får økt respekt og toleranse for hverandre.

Daglig leder har det overordnede ansvaret i barnehagen. På hver avdeling er det en pedagogisk leder, som har ansvaret for den daglige driften. Pedagogene jobber tett med de pedagogiske medarbeiderne og idrettspedagogen, samt på tvers av avdelingene.

Barnehagen har også en egen fagutdannet kokk. Kokken har ansvar for tilbereding av mat hver dag. Vi serverer frokost, varm lunsj og ettermiddagsmat med frukt/grønt til alle måltider.

I Vestskrenten Idrettsbarnehage møter man ansatte som er emosjonelt, sansende, mentalt og intuitivt til stede. Tilstedeværende og aktive voksne vil si at vi skal opptre som rollemodeller i barnas liv, gjennom å være engasjerte og deltagende i alle barnehagens arenaer; Kropp imiterer kropp. Dette medfører blant annet at vi deltar i barnas aktiviteter, at vi er aktivt tilstede i barnas sosiale samspill og at vi er imøtekommende ovenfor barnas foresatte.

I barnehagen har vi et felles verdisyn som handler om at vi ønsker å skape samspill gjennom anerkjennelse, empati, trygghet, likeverd og respekt. For å oppnå dette må de voksne hos oss være tilstedeværende på alle plan,være løsningsfokuserte og positive. Vi skal være modige, engasjerte og rause og vi skal etterstrebe å være lyttende, tålmodige og konsekvente.

Nyttig å vite

ÅPNINGSTID: 07.30 - 17.00

LEVERING OG HENTING:

- Vi ønsker at barna er levert i barnehagen innen kl 09.30, da vi starter med aktiviteter til dette tidspunktet.
- Skal barnet hentes av andre enn foreldre/ foresatte, må barnehagen ha beskjed om dette. Vi gir aldri fra oss barn til ukjente dersom vi ikke har fått beskjed på forhånd. Personer dere har skrevet ned på kontaktskjemaet, anser vi som godkjent av dere til å hente.
- Når kontakt er oppnådd mellom barn og foresatte tar vi det som at barnet er hentet. Barnehagens regler gjelder, men foreldrene har ansvaret. Dette gjelder også på arrangementer som avholdes i barnehagen.

FR AVÆR: Gi beskjed innen kl.9.00 dersom barnet ikke kommer i barnehagen.

MÅLTIDER: Vi serverer tre måltider i barnehagen; frokost, varm lunsj og ettermiddagsmat.

SYKE BARN: Vi kontakter foreldre umiddelbart dersom barnet blir sykt i barnehagen. Syke barn skal holdes hjemme. Barn som har hatt feber skal ha en feberfri dag før de kan komme tilbake. Om barnet er i for dårlig form til å være ute, må barnet også holdes hjemme. Dersom barnet har smittsomme barnesykdommer vil vi at dere informerer oss. Diaré og oppkast er veldig smittsomt og barn som har dette SKAL holdes hjemme i 48 timer etter symptomfrihet.

MEDISINERING AV BARN: Som hovedregel medisinerer ikke barnehagen barna. Etter anvisning fra lege og ved kronisk sykdom gjør vi unntak. Medisineringsskjema må fylles ut før vi gjør det.

KLÆR: Husk merking av alle klær. Vi har ingen mulighet til å ha oversikt dersom klærne ikke er merket.

BLEIER: Foreldrene har ansvar for å kjøpe inn bleier, og sammen med personalet passe på at det til enhver tid er nok.

BETALING: Fakturaer får dere direkte tilsendt hver måned. Vi oppfordrer dere til å benytte Avtalegiro. Juli er betalingsfri måned.

OPPSIGELSE: Skal barnet slutte i barnehagen er det 2 måneders oppsigelsestid. Oppsigelsestiden blir regnet fra den 1. i påfølgende måned. Oppsigelse leveres på: https://oslo.ist-asp.com/oslopub/login.htm

FLYTTING OG NY ADRESSE: Dette melder dere fra om skriftlig til daglig leder.

OPPMØTE PÅ TUR: Dersom det er bestemt at avdelingen eller hele barnehagen skal på tur, må dere møte opp til avtalt tidspunkt.

VEDTEKTER: Alle barnehager har egne vedtekter der det står mye viktig og nyttig informasjon. Disse skal leses og signert skjema på at det er lest skal leveres daglig leder.

ADRESSE: Midlertidig adresse 2017: Nordåsveien 1B 1251 Oslo
Ordinær adresse: Lusetjernveien 40 1253 Oslo

Fagområde kropp, bevegelse, mat og helse

Våre mål om bevegelsesglede og matglede

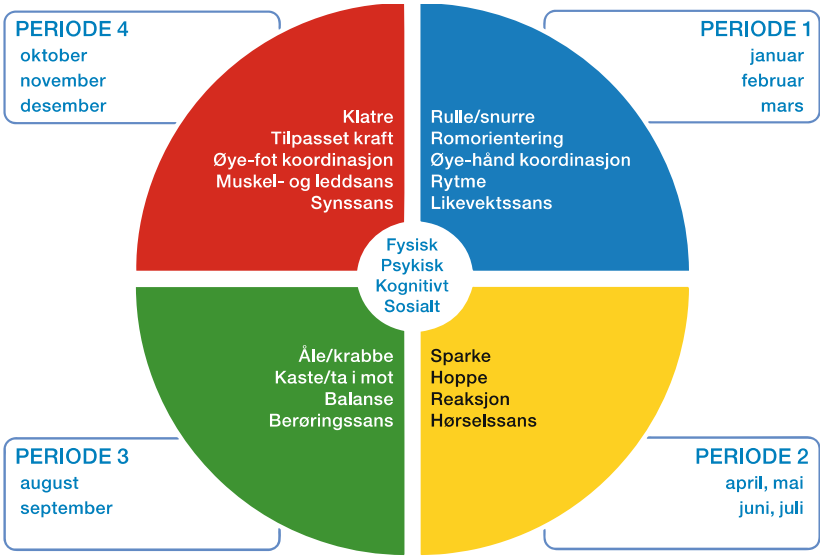

Bevegelsessirkel

Idrettsbarnehage vil at barn skal bli trygge på seg selv gjennom fokus på bevegelsesglede, sunt kosthold og gode holdninger. Vi har fokus på fagområde kropp, bevegelse, mat og helse, og målet er at barna skal oppleve bevegelsesglede og matglede i barnehagen. Grunnlaget for gode vaner dannes tidlig i barndommen (Ommundsen, 2008) og ved at barn opplever glede og mestring ved å være i bevegelse, samt variert og sunt kosthold, vil sjansen være større for at barna tar med seg de gode vanene videre i livet.
Godt kosthold og god veksling mellom aktivitet og hvile er av betydning for å utvikle en sunn kropp (Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver).
Vi har ikke fokus på rene idretter, men arbeider ut fra metoden «pedagogisk idrett», hvor vi bruker idrett, lek og bevegelse for å nå våre pedagogiske mål.

Eksempel på meny

Bevegelsesglede:

Å gi barn varierte opplevelser både inne, ute, hall og på tur hvor de får oppleve mestringsglede. Voksne skal være i bevegelse med barna og være gode rollemodeller som løfter frem mestringsglede ovenfor hvert enkelt barn. Fokuset vårt er aktive og tilstedeværendevoksne som engasjerer seg i barnas lek og aktiviteter. Begrep som kropp imiterer kropp og begeistringssmittere er sentrale begrep i personalgruppen. Gjentakelse gir trygge barn som opplever mestring. GØY! – Den viktigste grunnen for at barn er i aktivitet er fordi de synes det er gøy, og at de leker fordi det er gøy.

Våre tiltak for å jobbe med bevegelsesglede:

- Fokus på sang og bevegelsesleker
- Felles gjennomføring av «månedens lek» hver uke, gjerne flere dager.
- Balanse mellom aktivitet og hvile
- Mestring – aktivitetene tilpasses til barna, og ikke omvendt.
- Motivasjon – Finne ut av hva barna er opptatt av, og motivere barna.

Matglede:

Barna skal bli tilbudt et allsidig kosthold, samtidig som vi har gjentagelse av de ulike rettene for å bli trygg på ny mat. Måltidene skal være visuelt innbydende og avdelingene har små hjelpere som er med på å hente mat og/eller dekker bordene. Rammen rundmåltidene i barnehagen skal ha et sterkt fokus på det sosiale og vi ønsker å legge til rette for en god stemming rundt bordet ved tilstedeværende voksne som veileder og støtter barna. Måltidet skal være en arena hvor voksne sitter sammen med barna og legger til rette for gode interaksjoner mellom barn-barn/voksen-barn, samarbeid og sosialt samspill

De ansatte skal være gode rollemodeller ift. å vise engasjement og glede rundt mat og matlaging. Vi skal smake på maten sammen med barna og sitte rundt bordet og ta del i måltidet. Samtalene rundt bordet skal være preget av undring over maten. Hvor kommer maten vi spiser fra? Hvordan smaker de ulike tingene og hvordan er konsistensen?

Vår tiltak for å jobbe med matglede:

- Voksne som benevner og snakker om maten vi spiser sammen med barna.
- Å få medvirke i måltidet ved å smøre maten sin selv, porsjonere ut mat til seg selv og kunne hjelpe hverandre i måltidet.
- Voksne som er delaktige, tilstedeværende og gode rollemodeller for barna.
- Voksne som spiser den samme maten som barna spiser, sammen med barna.
- Å gi barna får forståelsen av hvor maten kommer fra og hvordan vi kan bruke den i matlaging.

Praksisfortelling fra et måltid der vi under oss sammen med barn og eksempel på hvordan vi prøver ut nye retter:

«En dag serverte kokken vår skalldyrsuppe og han hadde laget kraft på blant annet kreps. Når suppen ble servert kl 11 fikk vi med oss en kreps uten hale. Denne så vi på, vi luktet og kjente på den. Barna var nysgjerrige og dette var spennende og gøy. Ja, en av de voksne åpnet til og med hodet og smakte på den, men da gikk det for langt, ALLE barna ble i det øyeblikket unisont enige om at dette likte de ikke og skulle ikke smake på. Vi voksne gå ikke opp, vi satte oss ned sammen med barna og begynte å pirke litt it suppa, vi fant nudler og det hadde vi jo spist dagen før, så det kunne vi jo smake på. Vi voksne smakte, og barna smakte forsiktig, jo, dette var kjent. Så fant vi reker og det var det jo noen som kjente til. Då fant vi grønsaker og plutselig var dette den beste suppa alle hadde smakt».

Våre mål og satsninger

I forskriften om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 12 Psykososiale forhold heter det: Virksomheten skal fremme trivsel og gode psykososiale forhold.

Barnehagen er ofte barnas og foreldrenes første møte med et annet miljø enn hjemmet, og et godt psykososialt miljø i barnehagen er viktig i det forebyggende og helsefremmende arbeidet for barn.

Et godt psykososialt miljø i Idrettsbarnehage skal kjennetegnes ved;

- Trygghet
- Mestring
- Gode relasjoner
  - ✓ ›› Barn-barn
  - ✓ ›› Voksen-barn
  - ✓ ›› Barn-voksen
  - ✓ ›› Voksen-voksen
- Aktivt arbeid med forebyggende mobbing og krenkende adferd

I arbeidet med barns psykososiale miljø har vi et verktøy som heter «Hjerteprogrammet». Hjerteprogrammet er selve hjertet i Læringsverkstedet. Det ble utviklet for å gi barna en størst mulig ryggsekk av positive opplevelser de skal ha med seg resten av livet. Hjerteprogrammet viser hvordan vi er varme medmennesker som har respekt for andre. Vi er særlig opptatt av hvordan vi er i møte med hverandre, hvordan vi snakker sammen og skaper gode relasjoner. Avdelingene har ukentlige hjertesamlinger.

Læringsverkstedet har en egen handlingsplan om forebyggende mobbing og krenkende atferd. Denne er et verktøy i vårt daglige arbeid med barnas psykososiale miljø, og alle ansatte og foreldre skal kjenne til innholdet i denne.
I tillegg til vårt felles satsningsområde vil Vestskrenten Idrettsbarnehage ha fokus på lek og lekemiljø gjennom hele 2017. Målet er å legge til rette for at barna opplever gode impulser som igjen kan gi inspirasjon til lek.

Vi har dette barnehageåret fokus på lek og gode vennskapsrelasjoner for å skape et godt psykososialt miljø.

I vår barnehage er leken grunnstammen i det pedagogiske arbeidet og aktivitetene. Vi legger til rette for allsidig lek og varierte aktiviteter gjennom hele barnehagedagen. Barn skal erfare at lek og læring er morsomt. Leken skal tildeles mest tid og mest plass i barnehagen. Leken har en egenverdi for barnet; i samspill med andre blir man en del av en sosial og kulturell kontekst, og barns relasjonskompetanser utvikles.

Terje Melaas, lektor i pedagogikk på høyskolen i Sørøst-Norge, er engasjert som Læringsverkstedet lekeombud. Lekeombudet vil ha fokus på voksne som gode rollemodeller for barna og inspirere til spennende lek. Det vil være fokus på å bruke leken til å forebygge mobbing, til inkludering og fellesskap.

Våre tiltak for å jobbe med lek og gode vennskapsrelasjoner:

- Aktive og tilstedeværende voksne i barns lek på deres premisser.
- Vi jobber med følelser, vennskap og fellesskap både i store og små grupper.
- Vi voksne inspirerer og veileder hverandre til nye ideer og aktiviteter.
- Systematisk bruk av "Hjerteprogrammet»

Danning gjennom omsorg, lek og læring

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.»
Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Danning er noe som skjer gjennom hele livet, det vi opplever, lærer og blir nysgjerrige på er med på å danne oss til det mennesket vi skal bli. Barnehagen skal være et trygt sted med tilstedeværende voksne som skal engasjere seg i barna og møte både dem og familiene deres som de er.

Danning skjer i samspill med omgivelsene og med andre og er en forutsetning for meningsdanning, kritikk og demokrati. Danning i barnehagen skal forankres i verdiene i formålet. Gjennom gode danningsprosesser settes barn i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evnen til å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og til å se seg selv som et verdifullt medlem av et større fellesskap. (Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.)

I barnehagehverdagen legger vi til rette for at barna skal bli kjent med samfunnets normer og sosiale krav, men vi legger også til rette for at barna skal få være seg selv.

Praksisfortelling

I medimusgruppen hadde vi samling om følelser, en voksen hadde klippet ut et fint rødt hjerte. I dette skrev vi navene til alle barna som var med i samlingen. Den voksne fortalte at så fint er hjertet vårt når vi er glade og har det bra. Så lagde den vokse en brett i hjertet og sa: ”Jeg blir lei meg når noen er sinte på meg.” Alle barna fikk også lov til å lage en brett og fortelle hva som gjorde dem lei seg. Til slutt var hjertet krøllet til en ball. Noen av barna hadde sagt at de ble lei seg når de ikke hadde noen å leke med. Vi snakket sammen om at hvis vi så noen som så litt triste ut så kunne vi gå bort til dem å spørre om de ville være med på leken.
Senere den ettermiddagen gikk en av medimusene bort til en minimus som stod med en ball under armen og så på de andre og spurte: ”Vil du være med å spille fotball” Minimusen smilte og de løp ut på gresset og sparket ball med hverandre.

Våre tiltak for å jobbe med danning, omsorg, lek og læring:

- Vi vet at kropp imiterer kropp så derfor ønsker vi å møte barna som modige, engasjerte og rause voksne.
- Vi skal benytte oss av pedagogisk bakdør, det gjør vi ved å gi den samme aktiviteten ulike vanskelighetsgrader, noe som gir et inkluderende lekemiljø.
- Vi skal være voksne som tar ansvar for barns trivsel, er tilstedeværende og aktive og som byr på hele seg i samhandling med barna.
- Vi skal være voksne som gir barna trygge rammer og gode rutiner som gir dem forutsigbarhet og oversikt over hverdagen.
- Vi skal være voksne som legger til rette for at barna utvikler selvstendighet og trygghet på seg selv ved å se det enkelte barnet, gi dem opplevelser som fører til bevegelsesglede og mestringsfølelse.
- Vi skal være voksne som gir barn rom for at de får være med å bestemme ulike aktiviteter og påvirke sin egen hverdag.

Inkluderende fellesskap med plass til det enkelte barn

«Barnehagens innhold skal utformes slik at det kan oppleves meningsfylt for det enkelte barn og gruppen. Barnehagens omsorgs- og læringsmiljø skal fremme barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd.»
Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

I Vestskrenten Idrettsbarnehage har hvert enkelt barn tilhørighet til en avdeling. Dette skaper en god og trygg ramme, som gir et godt utgangspunkt for å bli inkludert i et større fellesskap. For å kunne se hvert enkelt barn, deler vi avdelingen inn i mindre lekegrupper. Vi bruker "fokustid" som begrep. Dette er en tid på dagen hvor vi har full fokus på å være fysisk og mentalt tilstede med barna. Slik sikrer vi at vi ser alle barna, og er tilstede for dem i deres undring og lek.

Å anerkjenne barndommens egenverdi bygger på de voksnes barnesyn. Berit Bae definerer to ulike syn på barn; et barnesyn som ser på barn som fullverdige medmennesker i kraft av seg selv og den kompetansen de har, i motsetning til å se på barn som ufullstendige, som må formes og oppdras i vårt bilde til fullverdige medmennesker. I Vestskrenten Idrettsbarnehage ser vi på barn som fullverdige og kompetente medmennesker.

Jenter og gutter skal møtes på lik linje i barnehagen, og få tilbud om de samme aktivitetene uavhengig av kjønn. På samme måte skal de møte ansatte av begge kjønn som deltar i de ulike aktivitetene.

I pedagogisk idrett er barnesynet vårt sentral i pedagogikken vi utøver gjennom hele hverdagen. For å møte barna med tillit og respekt, er det viktig at vi er sensitive og tilstedeværende voksne som evner å tilrettelegge ut fra det enkelte barns behov. Et viktig faglig begrep innenfor arbeidet med dette er pedagogisk bakdør. Dette handler om å inkludere alle barn, og tilrettelegge på en slik måte at alle barn får de samme mulighetene. Pedagogisk bakdør handler om å finne ulike innfallsvinkler og skape nyanseforskjeller i deltakelsen slik at ulike behov kan dekkes i samme aktivitet og alle kan delta på sine premisser og ut i fra egne forutsetninger.

Våre tiltak for å jobbe med inkluderende fellesskap:

- Vi har fokustid fast en gang i uken. Dette kan være både inne, ute, hall og på tur. '
- Vi har lekegrupper flere ganger i uken. Dette sikrer at alle barn blir sett på en bedre måte.
- Vi har faste hjertesamlinger, hvor vi har fokus på både enkeltbarn og fellesskapet.
- Vi skal jobbe med å sikre at alle ansatte har god forståelse for hva vårt barnesyn, verdisyn og læringssyn er.

Barns medvirkning

«Barn har rett til å uttrykke seg og få innflytelse på alle sider ved sitt liv i barnehagen. Medvirkning handler også om og utforske tilværelsen sammen.»
Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehageloven og FNs barnekonvensjon gir barna:
- rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.
- rett til å jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.
- rett til å si sin mening i alt som vedrører dem.

Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.
Å ta barns medvirkning på alvor forutsetter god kommunikasjon mellom barna og personalet og mellom personalet og foreldrene. Barns rett til medvirkning krever tid og rom for å lytte og samtale. Den pedagogiske virksomheten må organiseres og planlegges slik at det gis tid og rom for barns medvirkning. Slik kan barn bli motiverte til å påvirke sin egen hverdag i barnehagen. Barn må erfare tydelige og ansvarsfulle voksne som tar hensyn til hele gruppen. (Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver)

Gjennom vår metode, pedagogisk idrett, er vi opptatt av at barna skal kunne oppleve glede gjennom mestring. I dette ligger blant annet at barna skal få øve seg på ulike oppgaver, som av- og påkledning, smøring av mat, dekking av bord etc. Barna må gjerne prøve flere ganger før de mestrer, og i den prosessen skal voksne være som støttende stillas som er tilgjengelige for barna.

Våre tiltak for å jobbe med barns medvirkning:

- La barna delta og medvirke i dagligdagse gjøremål som for eksempel delta i matlaging, henting av mat, dekking av bord osv.
- Ha et godt lekemiljø på avdelingene med planlagte og tilrettelagte aktiviteter, og hvor materiell er tilgjengelig for barna slik at de selv kan velge.
- Legge opp til aktiviteter, temaarbeid og prosjektarbeid etter barnas interesser og ønsker.
- Være gode rollemodeller for barna, være tilstede i barnas lek, men ha gode rutiner slik at man ikke går inn og avbryter god og viktig lek barna imellom.
- En dag i uken har vi alders inndelte grupper hvor vi ser enkelt barn og tilpasser aktivitetene utfra barnas behov og interesser.
- La barna få øve, prøve og mestre!

Kulturelt mangfold

«Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.»
Barnehageloven § 2

Barn dannes inn i et samfunn preget av etnisk og kulturell variasjon. De skal utvikle evne til å forholde seg til og bidra til dette mangfoldet på en konstruktiv og inkluderende måte. Barnehagen er en viktig kulturarena hvor barn og voksne i fellesskap og ut fra sine ulike forutsetninger, kan utforske begreper som danner grunnlag for hvordan vi forstår verden. Å forstå sin egen identitet og kultur i møtet med det flerkulturelle samfunnet er en forutsetning for inkludering og toleranse.

I pedagogisk idrett er vi opptatt av at mestring er å våge å prøve, og at alle har forskjellige utgangspunkt ut fra de fire fokuspunktene. Gjennom å delta i kultur, skaper også barna sin egen kultur. Vi ønsker å møte hvert enkelt barn og familie med respekt for deres kulturelle bakgrunn og tilhørighet. Vi ser på kulturelt mangfold som en ressurs og noe som er med å forme kulturen i nye retninger. Personalet i barnehagen erkjenner sin rolle som kulturformidler, og formidler tradisjoner som gir tilhørighet gjennom bøker, eventyr, sang og musikk.

Våre tiltak for å jobbe med åre tiltak for å jobbe med kulturelt mangfold:

- Voksne skal legge tilrette for at barn møter ulik kunst og kulturer.
- Vi jobber med Forut som solidaritetsprosjekt i september og oktober. Dette tar vi med oss både inne, ute, i hall og på tur.
- Vi markerer høytider som er representert blant barn og ansatte.
- Vi markerer verdens aktivitetsdag og inviterer førskolebarn i nærmiljøet til å tilbringe dagen sammen med oss.
- Vi feirer 17. mai med å gå i tog, spiser tradisjonell 17.mai mat og har aktivitetsdag i barnehagen.

Sosial kompetanse

«Tidlige erfaringer med jevnaldrende har stor betydning for barns samspillsferdigheter og gjør barnehagen til en viktig arena for sosial utvikling, læring og etablering av vennskap. Sosial kompetanse handler om å kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner.»
Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Sosial kompetanse er noe som tilegnes og utvikles gjennom samspill, kommunikasjon og samhandling med andre barn og voksne i ulike situasjoner. Den gjenspeiler barns evne til å ta initiativ og til å opprettholde vennskap og den krever erfaring med og deltagelse i fellesskap. Barnehagen er en viktig arena for utviklingen av sosial kompetanse, læring og etablering av gode relasjoner.

Sosialt er et av de 4 fokuspunktene i pedagogisk idrett og noe vi har stort fokus på i alt vi gjør. Barnehagen er en sosial arena hvor alle skal føle en tilhørighet. Alt vi gjør sammen med andre mennesker er med å styre vår sosiale kompetanse. Det handler om å lære å samhandle positivt med andre i ulike situasjoner og utvikle ferdigheter gjennom handling og opplevelser.

Gjennom pedagogisk idrett tilrettelegger vi for leker og aktiviteter der barna utvikler seg sosialt. Barna lærer å ta hensyn, respektere ulikheter og å samarbeide om et felles mål. Barna skal oppleve egenverd og mestring, lek med jevnaldrende og tilhørighet i et positivt fellesskap gjennom daglige rutiner og aktiviteter.

I august bruker vi tid på å bli kjent med de nye barna, enten de er helt nye i barnehagen eller de kommer fra en annen avdeling. Vi skal møte barna slik at de føler trygghet, tillit, respekt og omsorg. Vi bruker tid på å skape trygghet og bli kjent med hverandre. Vi benytter oss av navnesanger for at både voksne og barn skal bli kjent. Vi voksne er aktive i lek og aktiviteter med barn noe som gjør at vi kan gi anerkjennelse og støtte i de ulike situasjonene som oppstår.

I forhold til arbeidet mot mobbing er det verdifullt å fremme og støtte barnas sosiale kompetanse. Likevel er det ikke nok å kun ha fokus på dette for å redusere/hindre mobbing. Det er viktig at vi kombinerer dette arbeidet med kunnskap om mobbing og innsikt i gruppeprosessene som hele tiden foregår. Samspillet i barnegruppen må kunne tolkes for at vi skal klare å fange opp om det foregår mobbing.

I lekegrupper dannes et fellesskap både i det formelle- og uformelle rom. I fellesskap opplever vi gleder og sorger og dette gir øvelse på sosial kompetanse.

Våre tiltak for å jobbe med sosial kompetanse:

- Hjerteprogrammet er Læringsverkstedet sittverktøy måte å jobbe med sosial kompetanse på. I Vestskrenten skal alle ansatte kurses i hjerteprogrammet, og dette skal inn som en fast del av ukerytmen.
- Vi skal gi barna opplevelser og handlinger i hverdagen som gir dem variert samspillerfaringer.
- Vi bruker vennebøker og vennekort som et verktøy for vennskap og positive former for samhandling.
- Vi skal være voksne som støtter og hjelper barn til å sette ord på handlinger og følelser, og som hjelper barnet til å ta andres perspektiv.
- Vi skal være voksne som er anerkjennende og støttende i sine relasjoner med barn, ved at de er tilstede i barns lek og veilede i konfliktsituasjon.

Språklig kompetanse

«Barnehagen skal sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser.»
Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Det er stort fokus på å fremme barns språk i barnehager, og i Idrettsbarnehage er vi opptatt av å skape et godt språkmiljø. Barnehagealderen er den grunnleggende perioden for utvikling av språk. Samhandling gjennom kroppsspråk og lek med lyder er en vesentlig del av barnets måte å nærme seg andre mennesker på.

En dag i barnehagen består av utallige hverdagssituasjoner der barna kan bruke språket aktivt, og et godt språkstimulerende miljø er preget av at personalet bruker språket i samspill med barna hele dagen. De voksnes innsats er viktig, og de er språkmodeller for barna. Personalet skal også legge til rette for språklig samhandling barna imellom. Rundt matbordet går for eksempel samtalen mellom barna og de voksne, og i leken bruker barna språket når de kommuniserer med hverandre. I garderoben bruker de voksne og barna navn på klærne og snakker om det de gjør, og de snakker sammen om felles opplevelser eller om noe som skal skje senere på dagen. Det meste og viktigste av språkstimuleringsarbeidet i barnehagen skjer gjennom slike hverdagsaktiviteter, og ulike innfallsvinkler og metoder kan være egnet til å engasjere barna i språklige aktiviteter (udir.no)

I pedagogisk idrett fokuseres det på kognitiv utvikling, og i arbeidet med språk stimuleres denne utviklingen. Barna blir utfordret på fantasi, ta imot og forstå/utføre beskjeder som igjen styrker deres språklige bevissthet. Eksempel på lek som styrker dette er bokstavstafett; der skal barna høre hva den voksne sier, utføre det som blir sagt og forflytte seg kroppslig. Andre aktiviteter som kan stimulere språkutviklingen er bruk av hinderløype som en aktivitet for å lære oss begreper som over, under, gjennom og til siden. Det er viktig at de voksne nettopp benevner dette i samspillet med barna; "vil du krype over eller under putemodulen?" Kim`s lek der en gjemmer enten barn eller leker under teppe for så å finne ut hva som mangler er en aktivitet som er fin å bruke med barn i ulike alder.

Våre tiltak for å jobbe med språklig kompetanse:

- Vi er voksne som er språklige rollemodeller.
- Barna skal få tid til undring og gode samtaler, både barn-barn og barn-voksen.
- Vi bruker sang, rim og regler som en aktiv del av hverdagen.
- Vi er "Arne Scheie" - som benevner alt vi gjør.
- Vi har bøker tilgjengelig for barna og besøker biblioteket jevnlig
- Vi har varierte samlingsstunder der vi forteller eventyr med og uten konkreter, leser bøker, synger og har bevegelsesleker m. m
- Vi deler barnegruppen i mindre grupper for å lettere kunne se hvert enkelt barn og å ha tid til gode samtaler, både i formelle og uformelle læringssituasjoner.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal bidra til barnets trivsel, livsglede, mestring og følelsen av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barnehagen skal gi barna utfordringer i et trygt miljø, og gi barn muligheter til å prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap.

I barnehagen er lek kjernen i arbeidet, og leken skal vektlegges i første rekke (Kunnskapsdepartementet 2001). Barn har en lekende tilnærming til verden og lærer gjennom lek. Hos oss er leken i fokus da den er avgjørende for barnas trivsel og trygghet Barna skal utvikle lekekompetanse der en kommer inn i lek, tar initiativ til lek og tørre å slippe seg løs i lek. Både leken og voksenrollen er sentral i arbeidet med forebygging av mobbing og det er de voksnes ansvar for at betingelser for lek er tilstede ved f. eks fysisk tilrettelegging og vennskap. Vi skal væreoppmerksomme voksne som fanger opp om noen barn ikke har noen å lek med.

Barna skal få erfare og lære enkel konflikthåndtering ved at vi voksne er gode rollemodeller. Det viktige i en konflikt er å komme frem til en løsning som er en god løsning for alle parter, og ikke hvem sin skyld det er. For å styrke barnas selvfølelse så må barna få mulighet til å bygge og mestre relasjoner. Vi ønsker å ha et godt lekemiljø, og for å utvikle dette så evaluerer vi miljø, hverdag og aktivitet og tilpasser og endrer etter behov i barnegruppen eller det enkelte barnet.

Våre tiltak for å jobbe med livsmestring og helse:

- Systematisk bruk av Hjerteprogrammet i arbeidet med sosial kompetanse.
- Dele barnegruppen i mindre grupper, for å se hvert enkelt barn og dets behov og forutsetninger.
- Skape felles opplevelser og erfaringer som beriker leken.
- Trygge barna på å fremme egne behov og meninger, gjennom annerkjennelse.
- Legge til rette for varierte dager med tid til avspenning og rolige aktiviteter.
- Bruk av pedagogisk bakdør for å gi barna mestringsopplevelser.
- Tilstedeværende voksne som er i forkant av situasjoner som oppstår.
- Legge til rette for variert lek, og utfordre barna med nye aktiviteter tilpasset deres forutsetninger.
- Nært samarbeid mellom barnehagen og foreldre/foresatte.
    - I tillegg til å følge opp eget barns trivsel og velvære, har det stor betydning at foreldre også bryr seg om andres barn og inkluderer dem i egen hverdag. Det kan gjøres ved å hilse på de andre barna i barnehagen, slå av en prat og invitere med andres barn hjem. Foreldrene kan også bidra til å fremme et godt miljø i barnehagen ved å snakke positivt om barnehagen, personalet, de andre barna og deres familier utenom barnehagetiden.

IKT (Digital praksis) i barnehagen

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna

Personalet skal legge til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer og utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna. (Rammeplanen for barnehager).

Som en Idrettsbarnehage vil vi knytte IKT opp mot vår metode, pedagogisk idrett. Dette vil blant annet være;

- Bruke ipad i lek med bevegelse, yoga, dans og andre aktiviteter der vi bruker musikk.
- Bruke kamera aktivt sammen med barna for å ta bilder ut i fra deres perspektiv.
- Lære barna prosessen med hvordan bilder går fra kameraet til utskrift på printer.
- Bruke internett som verktøy for å innhente informasjon til prosjekter som vi driver med, for eksempel informasjon om skogsdyr og insekter.

Fagområder

Progresjon betyr fremskritt. Det du ikke får til i dag, får du til i morgen eller til neste år. Vi presenterer forslag til løsninger, introduserer muligheter og ulike teknikker fra barna begynner i barnehagen til det begynner på skolen. Alle barn er aktive deltakere, medspillere og utforskere i egne liv. De påvirkes av omgivelsene sine, og påvirker selv. Utvikling og progresjon i småbarnsalder er en sammenheng mellom å tilegne seg kunnskaper og ferdigheter. Det er viktig å påpeke at progresjon er en prosess. Resultater måles ikke. Det er store individuelle forskjeller på når barn når milepæler og når de er klare til ny læring. For oss i Idrettsbarnehage er det viktig å motivere, lære og inspirere barna til å få nye erfaringer og ny kunnskap, til å få mestringsfølelse, oppleve bevegelsesglede og troen på at de kan! Arbeidet vårt vil, så langt det lar seg gjøre, tilpasses til det enkelte barn. Progresjonen skal følge barnet.

Progresjonsplanen beskriver hvordan barnehagen arbeider med de syv fagområdene som er beskrevet i Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver. Fagområdene vil sjelden opptre isolert, og flere områder vil ofte være representert samtidig. I idrettsbarnehage bruker vi felles metode, pedagogisk idrett for å nå kravene i Rammeplanen. Vi ser på kroppen som menneskets grunnleggende vilkår for utvikling og læring. Våre aktiviteter har alltid et pedagogisk mål, og leken står i sentrum.

Progresjonsplaner

Gjennom arbeid med fagområde kropp, bevegelse, mat og helse ønsker vi at barna skal:

1-2 år	• Få tilgang på å bruke, og bli kjent med, ulikt motorisk lekemateriell som stimulerer til varierte bevegelser både inne, ute, i hall og på tur. • Bli kjent med musikk, rytme og sang med tanke på å stimulere til bevegelsesglede. • Gå/delta på kortere turer som stimulerer til gode opplevelser innenfor friluftsliv. • Oppfordres til selvstendighet i hverdagsaktiviteter som å lære å gå, kle på seg, spise med bestikk, drikke fra kopp, krabbe/gå opp trapper, klatre opp på stolen/stellebordet selv, håndvask etc. • Utforske og bli kjent med primærsansene våre (likevektssansen, berøringssansen og muskel- og leddsans) og utforske, bli kjent med og øve på benevning av sekundærsansene våre (se, høre, smake, lukte). • Bli vant til å smake og lukte på mat som serveres i barnehagen, og bli vant til ulike konsistenser og smaker.
3-4 år	• Få mulighet og oppfordres til, å utfordre seg selv fysisk, psykisk, sosialt og kognitivt, ved å prøve nye leker og aktiviteter. • Utvikle forståelse for ulike tradisjonsleker og organisert lek, samt øktplaner og avspenningsaktiviteter. • Få begynnende kunnskap om kroppens funksjoner, og knytte begreper opp mot kroppen og ulike bevegelser. • Få en forståelse for kroppslige ulikheter og respekt for egen og andres kropp. • Delta i ulike former for friluftsliv gjennom alle årstidene (eks. bål, lavvo, klatring, korte gå-/sykkel-/skiturer). • Oppfordres til selvstendighet i måltidet ved å utvikle bevissthet rundt det å være sulten og tørst. • Få forståelse for de ulike smakene som surt, søtt, salt, bittert og umami (proteinsmak).
5-6 år	• Introduseres for, og få muligheten til, å utfordre seg selv med mer avanserte aktiviteter og utstyr som for eksempel samarbeidsaktiviteter, bruk av racketer, hockey-/bandykøller (forlenget arm), slengtau og lignende. • Få øve på å sette i gang og organisere aktiviteter selv. • Involveres aktivt i friluftsliv, og gå/sykle/gå på ski på litt lengre turer i variert terreng. • Kunne velge riktig bekledning ut fra værforhold. • Få en forståelse for hvilken mat og drikke kroppen trenger, samt hvorfor. • Øve på å lage matpakker på ulike måter, og få en forståelse for hva en matpakke kan og bør inneholde. • Introduseres for enkel førstehjelp og øve seg på nødnumrene.

Gjennom arbeid med fagområde kommunikasjon, språk og tekst ønsker vi at barna skal:

1-2 år	• Bli kjent med musikk, rytme, sanger og det musiske i språket. • Bli kjent med enkle ord gjennom peke- og bildebøker • Vi setter ord på enkle kroppsdeler og bevegelser. • Få oppleve konkreter som visualiserer fortellinger og bygger på barnas ordforråd.
3-4 år	• Bruke sitt verbale språk i samhandling med andre, i konfliktløsning og annen aktivitet/lek. • Øve på å lytte til hverandre, observere og gi respons i hverdagssamtaler og samlingsstunder. • Ha tilgang til bildebøker og kunne få muligheten til å dramatisere eventyr. • Få kjennskap til bokstavene og kjenne til rytmen og ordbildet av eget navn.
5-6 år	• Bidra til å skape egne fortellinger/tekster/aktiviteter og samtale rundt disse. • Videreutvikle sin begrepsforståelse og bruke et variert ordforråd. • Bli kjent med og vant til å bruke symboler som bokstaver og siffer i daglige sammenhenger. • Kunne fortelle sammenhengende om erfaringer, opplevelser og sette ord på følelser og meninger. • Bli kjent med bokstaver, og kunne skrive sitt eget navn.

Gjennom arbeid med fagområde kunst, kultur og kreativitet ønsker vi at barna skal:

1-2 år	• Få delta i og oppleve bevegelse, sang og musikk med hele kroppen sammen med barn og voksne. • Bli kjent med ulike materialer gjennom sansene, hvor vi ser, berører, lukter og skaper noe (tegne, male, lime, modellere, bake, klippe). • Få utfolde seg kreativt med ulike materialer fra naturen. • Finne glede gjennom musikk og bevegelse
3-4 år	• Få tilgang på instrumenter og formingsmateriell slik at de kan uttrykke seg gjennom å skape musikk, dans, drama, samt formingsaktiviteter. • Være sammen i kulturelle opplevelser i nærmiljøet, og oppleve musikk/ språk/ litteratur/ design. • Få utvikle sin kreativitet gjennom aktiviteter, musikk og samtaler mellom barn og voksne. • Få uttrykke sin fantasi og kreativitet i musikk, dans og drama.
5-6 år	• Få rom for både planlagte og spontane formingsaktiviteter inne, ute, i gymsal og på tur. • Få kjennskap til fortellinger fra nærmiljøet og lage egne forestillinger og dramatiseringer der både fantasi og virkelighet er representert. • Få ta i bruk sin fantasi for å utvikle kreativ tenkning og skaperglede. • Bli kjent med andre barns kulturer. • Lage egne instrument med materiell i naturen.

Gjennom arbeid med fagområde natur, miljø og teknologi ønsker vi at barna skal:

1-2 år	• Bli kjent med å være ute i ulikt vær og sanse naturen og de ulike værtypene. • Gå/delta på kortere turer hvor vi blir kjent med og utforsker naturen (maurtue, fugler, dyrespor, bær, blader, kongler, etc.) • Samle naturmaterialer som kan være grunnlag for samtale og undring. • Få erfaring med at frukt og bær i naturen kan spises. • Bli introdusert for kildesortering med fokus på fargeposene.
3-4 år	• Få en forståelse for at miljøet forandrer seg med årstidene (ski, aking, skøyter om vinteren. Sykling, løping, ballek om sommeren på samme område). • Delta i såing og planting, og lære om prosessen fra frø til råvare. • Bruke naturmaterialer både til sortering, undring og som formingsmateriell. • Få en begynnende forståelse for hvorfor vi kildesorterer.
5-6 år	• Delta i innhøsting og konservering av ulike matvarer, samt utvikle forståelse for hvor maten vi spiser kommer fra. • Få en begynnende kjennskap til kroppens vekst og utvikling, samt livets gang fra fødsel til død. • Delta på lengre turer med matlaging utendørs. • Få erfaring med gjenvinning og naturvern.

Gjennom arbeid med fagområde antall, rom og form ønsker vi at barna skal:

1-2 år	• Oppleve bruk av telling i lek og hverdagsaktiviteter. • Bli kjent med ulike former, farger, mønster, og størrelser gjennom kroppslig lek. • Få begynnende forståelse for telling, sortering og rydding
3-4 år	• Få muligheten til å eksperimentere med tall, former, farger og størrelser. • Møte tall, former, symboler og bilder i aktiviteter og lek, både inne, ute, i gymsal og på tur. • Bruke hverdagssituasjoner som borddekking og påkledning til å leke med telling og førmatematiske begreper (rekkefølge, størrelser, mengder)
5-6 år	• Få leke aktivt med tall og mengde i sangleker, spill, øktplaner og matlaging. • Få kjennskap til hvordan ulike former ser ut på papiret i forhold til omgivelsene rundt barnet. • Få kjennskap til ulike begreper innen antall, rom og form (tall, benevning, volum, mål, vekt, kart, avstand, tid). • Få ta i bruk ulike typer spill, tellemateriell, klosser, leke og formingsmateriell som gir barna erfaringer med sortering og sammenlikning.

Gjennom arbeid med fagområde etikk, religion og filosofi ønsker vi at barna skal:

1-2 år	• Få kjennskap til empati, det å være god mot andre og begrepene lei seg, glad og sint. • Bli trygg på seg selv og andre ved bruk av kroppen som utgangspunkt. • Få rom til å utvikle mestring av hele føleleseapparatet. • Bli introdusert for Hjerteprogrammet
3-4 år	• Utvikle evnen til å stille spørsmål, resonnere og undre seg (filosofere) i hverdagen. • Få kjennskap til kristne høytider og tradisjoner tilhørende religioner og livssyn som er representert i barnegruppen. • Sette ord på følelser i ulike situasjoner. • Kunne forholde seg til normer og regler i barnehagen.
5-6 år	• Ha kjennskap til at alle mennesker er forskjellige og har forskjellige forutsetninger. • Få innblikk i FNs barnekonvensjon. • Få kjennskap og erfaringer til ulike etiske dilemmaer. • Respektere hverandres bakgrunn uansett kulturell, religiøs eller livssynsmessige tilhørighet. •

Gjennom arbeid med fagområde nærmiljø og samfunn ønsker vi at barna skal:

1-2 år	➢ Bli kjent med og trygge på barnehagen (inne, ute, i gymsal og på tur). ➢ Gå/delta på turer hvor vi utforsker og oppdager nærmiljøet. ➢ Oppleve gruppetilhørighet gjennom måltid og aktiviteter. ➢ Erfare at en er verdifull og viktig for fellesskapet.
3-4 år	➢ Få gå lengre turer og se mer av nærmiljøet. ➢ Lære hvordan man ferdes i trafikken. ➢ Utvikle tillit til egen deltakelse i , og mulighet til å påvirke felleskapet. ➢ Få en begynnende forståelse for kulturelle likheter og forskjeller og arbeide for et inkluderende miljø som motvirker mobbing og rasisme.
5-6 år	➢ Bli kjent med ulike mattradisjoner i samfunnet vårt (norske og internasjonale). ➢ Få innblikk i det historiske rundt sitt nærmiljø. ➢ Besøke skolene der barna skal starte for å gi barna en god overgang fra barnehagen til skolen. ➢ Få en begynnende forståelse for kulturelle likheter og forskjeller og arbeide for et inkluderende miljø som motvirker mobbing og rasisme.

Overganger

En overgang fører til endringer i barnets rammer og rutiner. I Læringsverkstedet er vi opptatt av at barn og foreldre skal føle seg trygge, og alltid bli møtt av kompetente, varme medarbeidere.

Fra hjem til barnehage

I forkant av tilvenningsperioden får foresatte tilbud om foreldremøte for å få et innblikk i barnehagehverdagen. Vi ønsker å skape en god dialog slik at oppstarten blir trygg for foresatte og barn.

Vi ønsker å skape trygghet for og rundt hvert enkelt barn. Det er barnas tilknytning til de voksne, omsorg og trygghet som står i fokus. Barna og voksne skal få tid til å bli godt kjent med hverandre. Det er viktig med faste rutiner og dagsrytme slik at barna får forutsigbarhet og kjenner igjen dagsrytmen vår, og på denne måten skaper vi trygghet rundt og for barna. Som voksne på avdelingen skal vi være gode rollemodeller og være tilstede der barna er både fysisk og psykisk, i leken, aktiviteten og samspillet mellom voksen-barn, barn-barn og voksen-voksen.

I Rammeplanen står det blant annet at «Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære:»

Barna vil få tildelt en primærkontakt som skal ta imot og være tilknytningspersonen for barnet den første tiden. Primærkontakten vil være den som har den daglige kontakten med foreldrene og har førstegangssamtalen med foreldrene. På førstegangssamtalen snakker vi om hvordan tilvenningen går og avtaler hvordan vi gjør det fremover.

Fra småbarn- til storbarnsavdeling

I Rammeplanen for barnehager står det at «Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.»

På storebarnsavdelingene starter vi tilvenningen et par måneder før sommerferien, med at småbarna kommer på besøk til sin nye avdeling. På denne måten får barna et kjennskap og en større trygghetsfølelse på de barna og voksne som allerede går på den avdelingen de skal begynne på til høsten. Før sommerferien har vi et felles foreldremøte for de som har barn som skal over på storebarnsavdeling. Dette for at de skal få informasjon om hvordan tilvenningen så langt har gått, møte de ansatte og innblikk i hverdagen på stor avdeling.

For å ivareta de nye barna og få de inkludert i sin nye avdeling bruker man mye tid på høsten med å dele opp i mindre lekegrupper, slik at det er lettere for barna å forholde seg til hverandre. Vi har stort fokus på avspenning, for barna skal nå lære seg nye måter å få ro i kroppen på, enn å sove. Vi bruker yoga, massasje, diverse bordaktiviteter og musikk som eksempler på avspenning.

Fra barnehage til skole

Vi samarbeider med foreldre og skole for å sikre at barna er forberedt på skolestart.

For våre «skolestartere» har vi en intensjon om å gjøre det siste året i barnehagen litt spesielt. De skal oppleve den avsluttende tiden i barnehagen som spennende, utfordrende og en tid hvor iveren etter å erobre nye kunnskaper skyter fart.

Matpakkemåltidet for Maximusene

Målet med matpakkemåltidet er å introdusere barna for ulike matvarer, matkultur og mattradisjoner, samt at barna kan lære ulike måter å tilberede matpakker på før de begynner på skolen. Barna skal bidra med å så og høste, samt få kjennskap til hvordan vi kan konservere mat fra naturen og ta det fram igjen for å bruke det i matpakke. Vi ønsker å gi barna sunne vaner som de kan ta med seg når de begynner på skolen, og videre i livet. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner (Rammeplan for barnehager).

Forberede barna på skole gjennom en førskolegruppe (Maximus), som vi har en gang i uken og ha fokus på selvstendighetstrening. Sosial kompetanse er viktig for å kunne mestre overgangen fra barnehage til skole. Sosial kompetanse kan defineres på forskjellige måter, for eksempel slik: sosial kompetanse er kunnskap, ferdigheter og holdninger som gjør det mulig å etablere og vedlikeholde sosiale relasjoner.

Vi ønsker at barna skal oppnå;
Å lære seg å bli mer selvstendige. Dette gjelder blant annet dotrening, påkledning, åpne og lukke en sekk, holde orden på plassen sin, få flere ansvarsoppgaver, samt kunne ta imot og utføre en beskjed/oppgave. Videre vil vi legge til rette for at barna får mulighet til å lære å kjenne igjen og skrive navnet sitt, utvikle konsentrasjonsevnen, kjennskap til bokstaver og tall, øve på blyantgrep, vente på tur, ta ordet i en gruppe, bli kjent med matpakkemåltidet, samarbeid: dele, hjelpe og følge felles regler, utvikle evnen for empati; leve seg inn i og vise omtanke for andres følelser.

Våre tiltak for å oppnå målene:

- Samlinger med fokus på sosial kompetanse hvor vi bruker Hjerteprogrammet i Maximusgruppen.
- La barna få ansvar for egen påkledning i forhold til vær og aktivitet.
- Legge til rette for at måltidene organiseres slik at barna kan hjelpe seg selv og andre.
- Legge til rette for aktiviteter og skoleforberedende oppgaver med utgangspunkt i pedagogisk idrett som metode.

Foreldresamarbeid

Vi ønsker at alle foresatte skal føle eierskap og tilhørighet til barnehagen, samtidig som de skal oppleve at de har mulighet for å være med å påvirke barnas hverdag. Et nært samarbeid mellom barnehage og hjem gir de beste forutsetninger for gode år i barnehagen for barna. Det er foresatte som kjenner sine egne barn best og vi er så heldige at vi får låne dem noen timer om dagen.

Det er også ulike arenaer der vi har et formelt samarbeid med foresatte:

- Foreldrerådet består av alle foreldrene. I mange barnehager velges representanter til et arbeidsutvalg for foreldrerådet (FAU).
- Samarbeidsutvalget (SU) består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene. Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.
- Foreldremøter. Sammen med foreldrene skal barnehagen finne fram til innhold og møteformer som gjør at foreldrene opplever møtene som givende.
- Foreldresamtaler. Barnehagen inviterer foreldre til individuelle foreldresamtaler minst én gang i året. Foreldresamtalen er en fortrolig samtale mellom foreldrene og barnehagepersonalet om det enkelte barns trivsel, utvikling og aktiviteter i barnehagen.

Vi ønsker å ha et godt foreldresamarbeid der vi sammen med foreldre og foresatte har barna i fokus og samarbeider for å skape en best mulig hverdag for barna. Det er også viktig for oss at både ansatte og foreldre er gode rollemodeller for barna og har positiv innvirkning på miljøet i barnehagen.

- Det er viktig å hilse på alle og si hei ved levere og hentesituasjon. Dette smitter over på barna som observerer oss voksne i relasjoner med andre voksne og barn.
- Tenk på hvordan dere omtaler barn, familier og barnehagen hjemme.
- Vi er opptatte av nærvær i barnehagen, både for voksne og barn. For å unngå sykdom/smitte er det viktig å følge rutinene for karantene og forebyggende tiltak som håndvask når dere kommer og går.

Vårt fokus for å fremme et godt samarbeid:

- Faglig innspill på foreldremøte tema som vi jobber med i barnehagen. Vi inviterer foresatte til noen faste arrangementer i løpet av barnehageåret hvor målet er at vi skal bli bedre kjent, foresatte skal få et innblikk i vår hverdag og vi skal sikre godt samarbeid rundt det enkelte barn:
  - Foreldremøte i september. Informasjon om bla. årsplan, oppstart og satsingsområder for høsten. Informasjon om Maximusgruppen.
  - Solidaritetskafé i oktober. Vi samles avdelingsvis og samler inn penger til et veldedig formål.
  - Foreldresamtaler i november/desember for alle barna.
  - Lucia i desember
  - Påskefrokost uken før påske.
  - Foreldresamtaler april/mai for de som ønsker det, samt alle Maximus.
  - Sommerfest i juni. FAU er arrangør.

Bruk barnehagens foreldreråd og samarbeidsutvalg aktivt. Barnehagen skal informereforeldrene og legge til rette for samarbeid. Foreldrene må engasjere seg i barnehagespørsmål og diskutere seg imellom (http://www.fubhg.no/).

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Planlegging, dokumentasjon og vurdering er viktig for å utvikle kvalitet i en bevisst og uttalt retning. Hensikten med dokumentasjon og vurdering er å gi grunnlag for refleksjon og læring. Vi skal synliggjøre det pedagogiske arbeidet i barnehagen, og vurdere innholdet i vårt arbeid. Systematisk dokumentasjon er et viktig ledd i pedagogisk profilering for konseptet Idrettsbarnehage, og det må være tydelig at vi som Idrettsbarnehage profilerer oss og har en dokumentert idrettspedagogisk og barnefaglig forankring.
Vi har valgt å jobbe ut fra verktøy fra plan til praksis, der vi har fokus på å sette oss tydelige mål, reflektere over egen praksis, evaluere og vurdere det vi jobber med. Verktøy i dette arbeidet er prosessorienterte planer og praksisfortellinger.

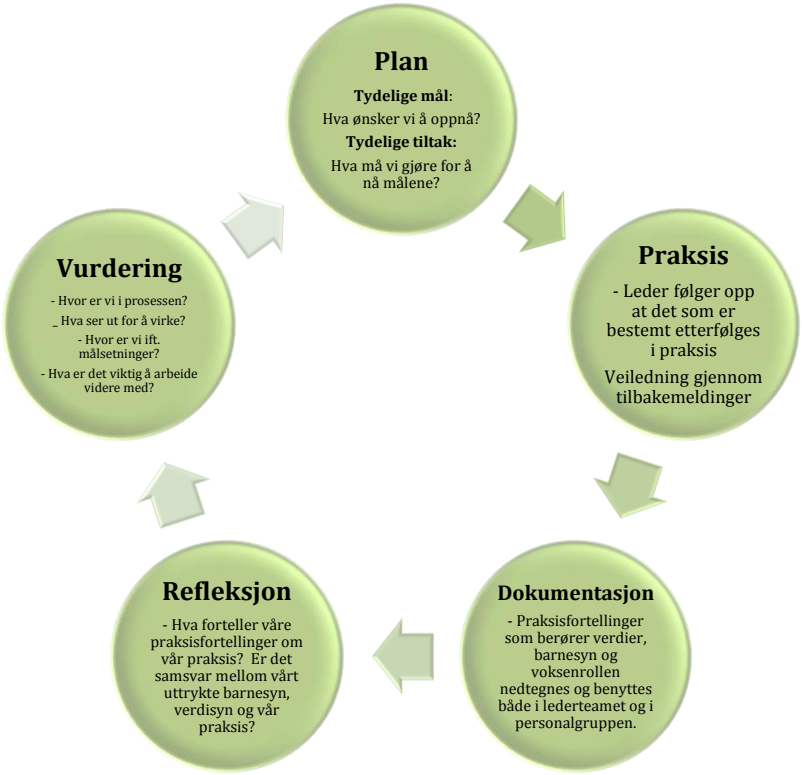

Planlegging

Planene vi har er:
- Virksomhetsplan
- Årsplan (både overordnet og lokaltilpasset)
- Periodeplan (for hver avdeling)
- Ukeplan
- Øktplan

Dokumentasjon

Vi dokumenterer gjennom:
- Månedsbrev (sendes ut månedlig)
- Bildebruk (skjerm, e Barnehage)
- Praksisfortellinger
- Vår egen facebookside

Vurdering/evaluering

Vi bruker mye tid på refleksjon og vurdering av eget arbeid. Dette gjør vi igjennom:
- Periodeplanevaluering
- Brukerundersøkelse
- Praksisfortellinger

Bakgrunnsdokumenter

Lov og forskrifter

- Lov om barnehager (barnehageloven) (2005)
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017)

Læringsverkstedets dokumenter

- Verdiplattform
- Veilederen «Vår pedagogikk»
- Handlingsplan mot mobbing i barnehagen
- Virksomhetsplan
- Konseptperm Idrettsbarnehage

Veileder fra Kunnskapsdepartementet

- Fra eldst til yngst, overgang barnehage-skolen (2008)

Veiledere fra Utdanningsdirektoratet

- Håndtering av kriser og sorg i barnehagen 2014)
- Språk i barnehagen – mye mer enn bare prat (2013)
- Barns trivsel – voksnes ansvar, veileder om forebyggende arbeid mot mobbing i barnehagen (2012)

Kalender barnehageåret 2017/2018

August 2017

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
	1	2	3	4
7	8	9	10	11
14	15	16	17	18
21	22	23	24	25
28	29	30	31 Årstidsbursdag (juni,juli og august)	

September 2017

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
				1
4	5	6	7	8
11	12	13	14	15
18 Nasjonal brannvernsuke	19 Nasjonal brannvernsuke	20 Nasjonal brannvernsuke	21 Nasjonal brannvernsuke	22 Planleggingsdag-bhg er stengt
25	26	27	28 Aktivitetsdag	29

Oktober 2017

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
2	3	4	5	6
9	10	11	12	13
16	17	18	19	20
23	24 Forutkafé kl 15.30-16.30	25	26	27 Planleggingsdag Barnehagen er stengt
30	31			

November 2017

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
		1	2	3
6	7	8	9	10
13	14	15	16	17
20	21	22	23	24
27	28	29	30 Årstidsbursdag (September, oktober, November)	

Desember 2017

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
				1
4	5	6	7 Barnas julebord	8
11	12	13 Lucia	14	15
18	19	20	21 Nisseaktivitetsdag	22
25 1.juledag	26 2.juledag	27 Julestengt	28 Julestengt	29 Julestengt

Januar 2018

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1 1.nyttårsdag Barnehagen er stengt	2 Velkommen tilbake etter juleferie	3	4	5
8	9	10	11	12
15	16	17	18	19
22	23	24	25	26
29 Vinterfestivaluke	30 Vinterfestivaluke	31 Vinterfestivaluke		

Februar 2018

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
			1 Vinterfestivaluke	2 Vinterfestivaluke
5	6	7 Foreldremøte kl. 18-20	8	9
12	13	14	15 Karneval-årstidsbursdag	16
19	20	21	22	23
26	27	28		

Mars 2018

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
			1	2
5	6	7	8	9
12	13	14	15	16 Planleggingsdag
19	20	21 Påskefrokost 7.30-9.00	22 Påskeaktivitets-dag	23
26 Påskestengt	27 Påskestengt	28 Påskestengt	29 Skjærtorsdag	30 Langfredag

April 2018

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
2 2.påskedag	3	4	5	6
9	10	11	12	13
16	17	18	19	20
23	24	25	26	27
30				

Mai 2018

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
	1 Arbeidernes dag. Bhg stengt	2	3	4
7	8	9 Verdens aktivitetsdag	10 Kr. himmelfarstdag	11
14	15	16 Vi feirer 17 mai i barnehagen	17 Grunnlovsdag	18 Planleggingsdag
21 2.pinsedag	22	23	24	25
28	29	30	31 Årstidsbursdag (mars, april, mai)	

Juni 2018

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
				1
4 Planleggingsdag	5	6	7	8
11 Sommerfestival	12 Sommerfestival	13 Sommerfestival	14 Sommerfestival	15 Sommerfestival
18	19 Foreldremøte nye barn	20	21	22
25	26	27	28	29

Juli 2018

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
2	3	4	5	6
9 Sommerstengt	10 Sommerstengt	11 Sommerstengt	12 Sommerstengt	13 Sommerstengt
16 Sommerstengt	17 Sommerstengt	18 Sommerstengt	19 Sommerstengt	20 Sommerstengt
23 Sommerstengt	24 Sommerstengt	25 Sommerstengt	26 Sommerstengt	27 Sommerstengt
30	31			